

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

Bakalářská práce

2021

Vojtěch Hercík

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Katedra evropských studií

**Vztah regionální identity a procesu institucionalizace
regionu: případ Padánie**

Bakalářská práce

Autor práce: Vojtěch Hercík

Studijní program: Mezinárodní teritoriální studia

Vedoucí práce: Mgr. Jan Váška, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 27.7.2021

Vojtěch Hercík

Bibliografický záznam

Hercík, Vojtěch. „Vztah regionální identity a procesu institucionalizace regionu: případ Padanie“. Bakalářská práce, Univerzita Karlova, 2021.

Rozsah práce: 68 658 znaků

Anotace

V poslední čtvrtině 20. století se v mnoha evropských zemích začala objevovat politická hnutí s regionálním zaměřením, která požadovala přenesení pravomocí na své regiony, či dokonce autonomii těchto regionů. Spolu s tím se objevují i nové teoretické přístupy ke zkoumání regionů. Tato práce zkoumá vznik a vývoj regionu Padánie, který na severu Itálie propagovala politická strana Liga Severu. Práce se snaží nabídnout na jedné straně vzhled do dynamiky vzniku zcela nového regionu pomocí teoretického přístupu převzatého z oblasti regionální geografie. Na druhé straně však cílí i na poskytnutí zpětné vazby a komentáře k tomuto teoretickému přístupu pomocí případové studie velice specifického regionu, kterým byla Padánie.

Annotation

In the last quarter of the 20th century, political movements with clear regional focus started to appear in many European countries. These movements demanded the delegation of powers to their regions, or sometimes even autonomy of their regions. At the same time appeared new theoretical approaches to examining these regions and movements. This bachelor thesis examines the birth and evolution of Padania. A region in the northern Italy, which was created and propagated by the Lega Nord. On the one hand, this work aims to offer an insight into the dynamics of creation of an entirely new region, with the help of theoretical framework from field of regional geography. On the other hand, it also aims to offer feedback and commentary to this theoretical framework using a case study of a very special region which Padania was.

Klíčová slova

Region, regionalismus, regionální geografie, Padánie, Itálie, Liga Severu, regionální identita

Keywords

Region, regionalism, regional geography, Padania, Italy, Lega Nord, regional identity

Title

Relationship between regional identity and the process of institutionalisation of a region:
case of Padania

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce doktoru Janu Váškovi za poskytnutí odborných rad a ochotný přístup při vedení práce. Dále bych chtěl poděkovat doktoru Ondřeji Matějkovi za poskytnutí podnětných komentářů v rámci bakalářského semináře.

Obsah

Úvod	1
1 Výzkumný rámec	4
1.1 Teoretický rámec	4
1.2 Region	5
1.3 Institucionalizace regionu	6
1.4 Regionální identita	7
2 Identita regionu Padánie.....	11
2.1 Úvod	11
2.2 Socioekonomické a kulturní základy Padánie	11
2.3 Etnicita, historie a krajina Padánie	14
2.4 Shrnutí	17
3 Role identity regionu v institucionalizaci Padánie.....	18
3.1 Úvod	18
3.2 Teritoriální tvar Padánie	18
3.3 Konceptuální tvar Padánie.....	22
3.4 Institucionální tvar Padánie	24
3.5 Padánie jako součást regionálního systému a regionálního vědomí Italů	25
Závěr	29

Úvod

Druhá polovina 20. století, a především její konec, byly obdobím vzestupu regionů. V 90. letech stály národní státy před výzvou v podobě regionů, výzvou, která přicházela v mnoha podobách. Na jedné straně pokračovala na půdě Evropské Unie integrace do evropského makroregionu, a na druhé straně se celá řada států potýkala s tlakem regionálních hnutí, která vyžadovala vyšší míru autonomie či dokonce odtržení od mateřských států. Došlo tak například k devoluci v rámci Spojeného království, ústavní reformě, která z Belgie vytvořila federaci, nemluvě o celé řadě secesí a rozpadů států ve východní a jihovýchodní Evropě. Mezi těmito regionálními hnutími se v této době objevuje jedno, které je v minimálně jednom směru výjimečné. Jedná se o Ligu Severu, která požadovala odtržení (a později „pouze“ autonomii) regionu Padánie. Výjimečné pak toto hnutí bylo tím, že o Padánii do té doby nikdy nikdo neslyšel.

Táto práce se věnuje právě Padánii, a především způsobu, kterým vznikala. Proces jejího vzniku byl však dlouhodobý, a z určitého úhlu pohledu lze říct, že dodnes neskončil a možná ani nikdy neskončí. Tento úhel pohledu bude předmětem teoretické části práce. Jako počáteční bod tohoto procesu si práce bere rok 1995, kdy Liga Severu přijímá Padánii jako název pro region svého působení. Většina této práce je zasazena do období od roku 1995 do roku 2000, kdy byla okolo Padánie vyvíjena největší aktivita.

Důvodem pro výběr vzniku Padánie jako tématu bakalářské práce je, že téma regionalistických hnutí a s tím spojeného secesionismu, je dodnes na evropské scéně aktuální, především skrze aktivity v Katalánsku a Skotsku. Padánie v tomto směru nabízí zajímavý případ regionu, který vznikl bez přechodí historické existence, tudíž se bezesporu může jevit jako zcela umělý konstrukt. Táto práce by měla umožnit zhodnocení míry, ve které je Padánie skutečně umělým konstruktem, respektive by měla umožnit zhodnocení toho, do jaké míry jsou měřítka jako „umělý“, „zkonstruovaný“, či „vymyšlený“, vůbec relevantními ve vztahu k Padánii a regionům obecně.

Cílem práce je tedy analýza vzniku Padánie, a jejích charakterových znaků – identity. Skrze tuto analýzu autor zkoumá vztah mezi vznikem a identitou Padánie, a zároveň se snaží poskytnout náhled na charakter procesu, při kterém tento region vznikl.

Teoretickým základem, na kterém tato interpretativní případová studie staví analýzu vzniku

Padanie, je teorie institucionalizace regionu a regionální identity Anssiho Paasiho. Z pohledu této teorie nahrazuje pojem institucionalizace slovo vznik. Souhrn charakterových znaků je nahrazen pojmem regionální identita. Práce tudíž analyzuje regionální identitu Padanie a proces institucionalizace tohoto regionu, přičemž cílem je popsat vztah mezi regionální identitou a institucionalizací. Popis tohoto vztahu by měl v závěru umožnit zhodnocení charakteru tohoto vztahu, a charakteru jednotlivých kroků institucionalizace. Zároveň si práce bere za cíl poskytnout zpětnou vazbu k Paasiho teorii a ke komentářům, které k ní poskytli jiní badatelé. Do hloubky je tato teorie popsána v samostatné kapitole.

Práce je rozdělena na tři kapitoly. V první kapitole je nejdříve představen teoretický rámec nového regionalismu a nové regionální geografie. Následně se většina kapitoly věnuje podrobnému popisu Paasiho teorií institucionalizace a regionální identity. Druhá kapitola se zaměřuje na konkrétní obrazy či charakteristiky identity regionu Padanie, mezi které patří například socioekonomický charakter regionu, či jeho historie. Třetí kapitola analyzuje jednotlivé kroky institucionalizace Padanie, přičemž u těchto kroků věnuje pozornost právě znakům regionu představeným v kapitole předchozí.

Teoretická část je založena z naprosté většiny na textech finského geografa Anssiho Paasiho, které se věnují teorii institucionalizace regionu. Zvlášť hodnotný však pro tuto část práce byl i článek českého geografa Petra Marka, který kriticky zhodnocuje Paasiho práci na institucionalizaci a nabízí k ní komentáře, které byly v práci využity, a ke kterým se práce v závěru vyjadřuje. Jako omezující pro využívání Paasiho teoretického přístupu se může jevit relativní stáří této teorie. Nejstarší text, který je v práci využit, je z roku 1986. Platnou protiváhou tomuto argumentu je však podle autora práce fakt, že tuto teorii Paasi v průběhu let znovu využíval, a komentář Petra Marka z roku 2020 také poukazuje na trvajících relevantnost této teorie.¹

Empirická část práce využívá výhradně sekundární literatury k tématům Padanie, Ligy Severu a nacionalismu v italské politice. Hodnotnou se pro účely práce ukázala kniha Damiana Tambiniho *Nationalism in Italian politics*, ve které se autor do hloubky věnuje historii Ligy Severu, a zvlášť velký důraz klade právě na konstrukci Padanie, a s ní spojené padánské identity. Dalším důležitým zdrojem byla kniha *Ethnicity and Nationalism in*

---

¹ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, *Geografie* 125, č. 1 (2020): 48 – 49, <https://doi.org/10.37040/geografie2020125010047> (staženo 20. února 2021).

Italian politics Margarity Goméz – Reino Cachafeiro. Ta téma Ligy Severu a konstrukce Padanie propojuje s širším tématem transformace italské politiky a společnosti, která časově odpovídala době vzniku Ligy Severu, a byla reakcí na strukturální změny světové politické a ekonomické scény. Práce se však také odkazuje k celé řadě odborných článků, které se věnují tématům od role krajiny v padánské symbolice po ekonomický vývoj Itálie v druhé polovině 20. století. Co se odborné literatury týče, byla pro značně omezující především nedostupnost některých titulů. Nejcitelnější bylo toto omezení v případě italského politologa Ilva Diamantiho, který je jedním z předních odborníků na téma regionalismu a politických hnutí v Itálii.

1 Výzkumný rámec

1.1 Teoretický rámec

Důležitou charakteristikou debaty o regionalismu je, že se v ní protíná značné množství akademických disciplín a odvětví. Region je dnes objektem zájmu politologů, teoretiků mezinárodních vztahů, politických ekonomů či geografů.² S tím souvisí rozmanitost teoretických přístupů a úhlů pohledu na kategorie jako je region. V této rozmanitosti však lze rozlišit několik obecných paradigmat, jako jsou tzv. nový a starý regionalismus.

Jak napovídá jejich název, rozdíl mezi starým a novým regionalismem je časový. Oba se nicméně objevují na scéně až v druhé polovině 20. století.³ Předcházeli jim tzv. tradiční regionalismus, který na region nahlíží pouze jako na geografický celek, který je unikátní a odlišný od ostatních.⁴

Po druhé světové válce se objevuje interdisciplinární obor regionalistika, který do studia regionů přinesl nové statistické a kvantifikující nástroje, pomocí kterých dokázaly státy lépe konsolidovat svou schopnost řídit ekonomiku.⁵ Regiony byly z tohoto pohledu logickými prostorovými jednotkami, které byly určující a zároveň nezávislé na společenských aspektech regionů.⁶ To vedlo k upozadění holistického zkoumání regionů, jejich kultur a jazyků. Tradiční, „staré,“ regiony byly pokládány za zpátečnické, což se projevilo i ve snaze států v této době aktivně potírat regionální aktivismus.⁷ Spolu s příchodem nových ekonomických výzev, silící globalizací a vlnou neoliberalismu, se od 80. let začal objevovat nový přístup k regionům a regionalismu. Rozvinula se debata o potřebě funkční i institucionální restrukturalizace. Upadající schopnost států dále účinně řídit přerozdělovací ekonomiky vyvolala nový tlak na přesunutí pravomocí a zodpovědnosti na regionální úroveň.⁸ Nový regionalismus se snaží odpoutat od státocentrického pohledu a dává

---

² Ladislav Cabada, *Evropa Regionů* (Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009), 6 – 7.

³ Ibid.

⁴ Gordon MacLeod a Martin Jones, „Territorial, Scalar, Networked, Connected: In What Sense A 'Regional World'?,“ *Regional Studies* 41, č. 9 (2007): 1177 – 1180, <https://doi.org/10.1080/00343400701646182> (staženo 16. ledna 2021).

⁵ Ibid.

⁶ Anssi Paasi a Jonathan Metzger, „Foregrounding The Region“, *Regional Studies* 51, č. 1 (2017): 21 – 22, <https://doi.org/10.1080/00343404.2016.1239818> (staženo 16. ledna 2021).

⁷ Gordon MacLeod a Martin Jones, „Territorial, Scalar, Networked, Connected: In What Sense A 'Regional World'?,“ 1180 – 1181.

⁸ Ibid.

regionům výrazně aktivnější roli.⁹

S novým regionalismem je úzce spojena i nová regionální geografie. Nová regionální geografie je však opět poněkud obecný termín, který po sebou schraňuje mnoho rozdílných přístupů. Tyto přístupy však mají společný cíl ve snaze o porozumění regionů a způsobu, kterým vznikají.¹⁰ Fundamentálním rozdílem vůči „tradiční“ regionální geografii je tudíž snaha o překonání deskriptivního přístupu k regionům směrem k jejich pochopení.¹¹ Společným znakem nové regionální geografie je dále kladení většího důrazu na společenské vztahy a vznik regionu coby širšího společenského utváření okolního prostoru.¹²

1.2 Region

Jak je výše zmíněno, tato práce staví na teoretickém základu převzatém z prací představitelů nové regionální geografie, a především finského geografa Anssiho Paasiho. Regionální geografové začínali v 80. letech hledat nový přístup k regionům, který by lépe reflektoval nové teorie a poznatky ze sociologie. Paasi v tomto směru zmiňuje především teorii strukturace Anthonyho Giddense.¹³ Díky té mohli autoři přejít k více konstruktivistickému chápání regionu, které nebere region jako stálou skutečnost, či pouze jako technickou pomůcku. Místo toho se pro ně region stal vyjádřením společenských vztahů a struktur v určitém čase a místě, které jsou závislé na vývoji dané společnosti. Protože tyto vztahy existují v určitém čase a místě, procházejí neustále procesem transformace, a mohou vzniknout či zaniknout spolu se společenskými změnami.¹⁴ Jelikož mají začátek a konec, můžeme chápat regiony jako procesy, které se neustále institucionalizují a deinstitucionalizují. Regiony jsou tudíž výsledkem komplexního propojení každodenní praxe, institučních praktik a diskurzů. Aktuálních politická, ekonomická či kulturní situace ovlivňuje existenci regionu, stejně jako existence regionu ovlivňuje tuto situaci. Tyto „síly“ ovlivňující existenci regionu mohou působit jak zevnitř, tak zvenčí regionu, tudíž se region

---

⁹ Cabada, *Evropa Regionů*, 7 – 8.

¹⁰ Anssi Paasi, „Place and Region: Regional Worlds and Words“, *Progress in Human Geography* 26, č. 6 (prosinec 2002): 802-803, <https://doi.org/10.1191/0309132502ph404pr> (staženo 27. dubna 2021).

¹¹ Alexander B. Murphy a John O'Loughlin, „New Horizons for Region Geography“, *Eurasian Geography and Economics* 50, č. 3 (2009): 241 – 242, <https://doi.org/10.1080/00343404.2016.1239818> (staženo 27. dubna 2021).

¹² Anssi Paasi, „Place and Region: Regional Worlds and Words“, 802 – 803.

¹³ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, *Fennia* 164, č. 1 (1986): 108 – 109, <https://doi.org/10.11143/9052> (staženo 20. prosince 2020)

¹⁴ *Ibid.*, 106 – 110.

místo izolované entity stává závislým na svém okolí, které zároveň ovlivňuje.¹⁵

Zde je ovšem důležité poznamenat, že Paasi své teorie explicitně nepropojuje s teorií sociální konstrukce. Z tohoto důvodu je třeba se obrátit na práci českého geografa Petra Marka. Marek kombinuje Paasiho teorie s teorií sociálního konstruktivismu Petera Bergera a Thomase Luckmanna.¹⁶ Region z pohledu této teorie není realitou nezávislou na našem vědomí, nýbrž vzniká a existuje pouze poté co vstoupí do lidského vědomí ve formě určitého „obrazu,“ získaného percepcí reality. Zde však Marek s odkazem na kritický realismus odkazuje na fakt, že materiální realita hraje v konstrukci neodmyslitelnou roli. Z toho vyvozuje, že: „Naprostě klíčové je uvědomit si, že skutečnost, že nějaký jev na zemském povrchu existuje (např. Moravanství), ještě neznamená, že přirozeně existuje i region (např. Morava) vymezený právě na základě tohoto jevu.“¹⁷

1.3 Institucionalizace regionu

Pro pochopení vzniku a existence regionu je dále důležitý koncept institucionalizace regionu. Ten Paasi představuje ve své práci z roku 1986, ve které definuje čtyři stádia tohoto procesu: „1) zaujmutí teritoriálního tvaru (vznik hranic), 2) rozvoj konceptuálního tvaru (vznik symbolů), 3) vznik institucí, 4) stanovení regionu jako součásti regionálního systému a regionálního vědomí společnosti.“¹⁸ Tato stádia však nemusí probíhat v tomto pořadí a mohou probíhat všechna současně.¹⁹ Následuje detailnější rozbor jednotlivých stádií.

- 1) Zaujmutí teritoriálního tvaru je nezbytné pro naši schopnost region klasifikovat (rozlišovat od ostatních regionů) s čímž je spojena i naše schopnost region vnímat. Teritoriální tvar může navazovat na historickou existenci regionu, či být výsledkem například administrativního rozhodnutí. Teritoriální tvar je tak výsledkem komplexních historických, ekonomických a politických vlivů. To se projevuje i ve formě, kterou na sebe bere ohraničení regionu, od hlídaných hraničních přechodů, po na první pohled neexistující hranice.²⁰

---

¹⁵ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 106 – 110.

¹⁶ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, *Geografie* 125, č. 1 (2020): 51 – 52, <https://doi.org/10.37040/geografie2020125010047> (staženo 20. února 2021).

¹⁷ Ibid., 51 – 52.

¹⁸ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 121.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Anssi Paasi, „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And

- 2) Konceptuální tvar regionu nabírá spolu se vznikem názvu regionu, a je přímo propojen s vědomím regionu a představami s ním spojenými. Velice důležitý je v tomto směru vývoj institucí, které jsou nositeli historického odkazu a vyjadřují společný základ obyvatel regionu. Symboly, které jsou tohoto tvaru součástí, jsou navíc důležité pro legitimizaci institucí a silových vztahů, které existují v rámci regionu, či mezi regionem a státem. Symboly většinou vznikají například na základě odkazů k regionálním historickým událostem, či dominantním přírodním znakům regionu.²¹ Se symbolikou je dále spojeno pojmenování regionu, jména ulic, či dokonce místní pokrmy.²²
- 3) Vznik institucí je přímo spojen s předchozími dvěma stádii. Instituce jsou mostem mezi administrativním či ekonomickým funkcemi regionu, a jeho symboly, které jsou institucemi reprodukovány.²³ Instituce tak propojují region s jeho obyvateli. Jako instituce Paasi označuje jak místní společenské či politické organizace, tak místní zvyky, tradice či dialekty.²⁴
- 4) Stanovení regionu jako součásti určitého regionálního systému a regionálního vědomí je často spojeno se získáním určitého administrativního statutu. Samotné získání administrativního statutu ovšem nestačí k úspěšné reprodukci regionu a ustálení regionu v regionálním vědomí. Důležitější je v tomto bodě aktivita institucí, které aktivně propojují region s vědomím obyvatel. Region se v tomto stádiu může stát nástrojem politického boje o zdroje na státní úrovni. Dále je tento krok zákonitě spojen se zánikem či změnou jiného regionu, který je často pohlcen novým či je rozdělen na menší části.²⁵

1.4 Regionální identita

V Paasiho textech jsou region a institucionalizace regionu, a to především čtvrté stadium

---

Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“, *Review Of International Studies* 35, č. 1 (2009): 134 – 135, <https://doi.org/10.1017/S0260210509008456> (staženo 22. prosince 2020).

²¹ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 125 – 126.

²² Anssi Paasi, „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“, 143.

²³ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 127.

²⁴ Anssi Paasi, „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“, 144.

²⁵ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 130.

tohoto procesu, spojovány s konceptem regionální identity.²⁶ Regionální identita je podle Paasiho komplexním fenoménem, který je často chybně redukován na pouhý souhrn kulturních elementů jako je nářečí, hudba či jídlo. Na druhou stranu nelze regionální identitu redukovat ani na regionální vědomí obyvatel regionu, které lze měřit pomocí dotazníků.²⁷ Paasi proto regionální identitu rozděluje na dvě složky, přičemž každá z nich se skládá z více částí.²⁸

- 1) Regionální vědomí lidí, které se dále skládá z identifikace jedince s regionální komunitou, a identifikace s regionem. Toto rozdělení je důležité, protože zatímco existují lidé, kteří jsou si vědomi toho, do jaké regionální komunity patří, žijí zároveň v prostoru, kde se regionální jednotky překrývají. Mohou tak přikládat rozdílnou míru důležitosti a identifikace různým regionálním úrovním.²⁹ Identifikace jedince s regionální komunitou se dá dále dělit podle toho, s jakým druhem komunity se jedinec identifikuje. Identifikaci s faktickou komunitou jedinec projevuje v každodenním životě např. komunikací v regionálním nářečí či participací v regionálních organizacích a spolcích. Na druhou stranu se jedinec může identifikovat pouze s ideální komunitou, která je spíše reflexí toho, jak by komunita měla vypadat, a je tak často produktem představ regionálních aktivistů a literátů.³⁰
- 2) Identita regionu je ve zcela zjednodušené podobě souhrnem kulturních, přírodních či například politických znaků, které jsou používány pro definici regionu.³¹ Tato definice však nevyjadřuje komplexnosti identity regionu. Paasi proto ve starším textu rozděluje identitu regionu dále podle charakteru a pozice, ze které je vnímána a popisována. „Subjektivní“ identitu regionu představují obrazy a představy, které si o regionu vytvářejí buď jeho obyvatelé či lidé vně regionu. Proto lze dále dělit na vnitřní a vnější. „Objektivní“ identita regionu je obvykle cílem vědeckého zkoumání, a je základem pro klasifikace regionu podle „objektivních“ kritérií, jako

---

²⁶ Anssi Paasi, „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“, 121 – 146.

²⁷ Ibid., 138 – 139.

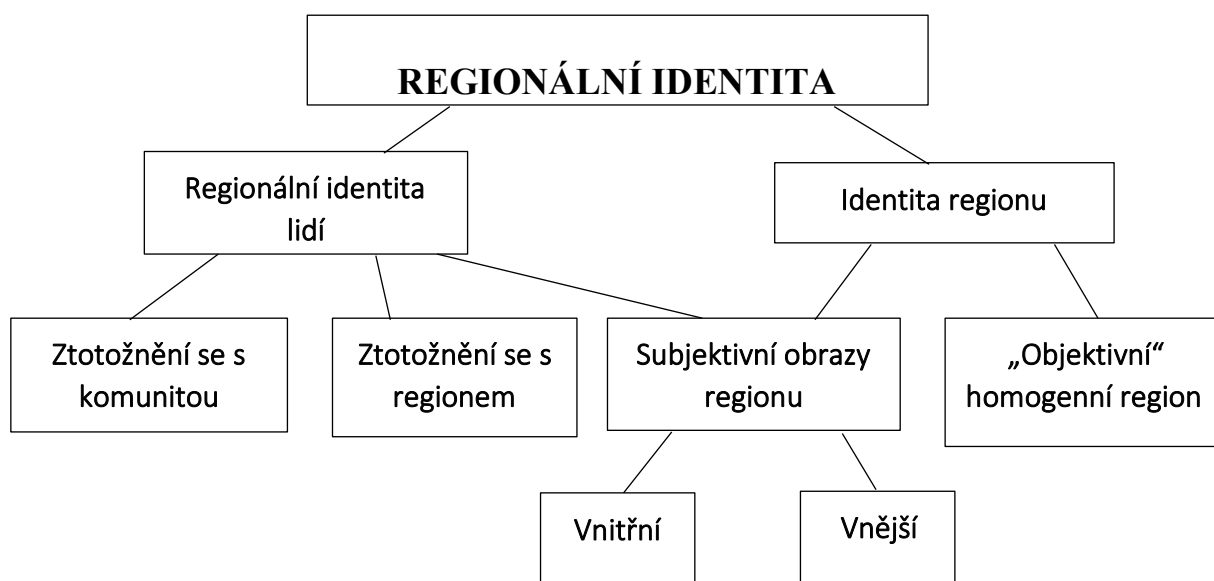
²⁸ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 133.

²⁹ Ibid.

³⁰ Ibid., 135.

³¹ Anssi Paasi, „Region and place: regional identity in question“, *Progress in Human Geography* 27, č. 4 (srpen 2003): 478 – 479, <https://doi.org/10.1191/0309132503ph439pr> (staženo 23. prosince 2020).

je fyzický charakter či kultura.³² Petr Marek toto Paasiho rozdělení doplňuje o koncepty percepčního, homogenního a funkčního regionu. „Objektivní“ region, je tak dále rozdělen na homogenní a funkční, a „subjektivní“ region je nahrazeny regionem percepčním. Percepční v tomto případě znamená, že tuto sekci identity regionu tvoří subjektivní obrazy regionu, které vznikají na základě vnímání regionu jeho obyvateli či vnějšími pozorovateli. Marek se dále vyjadřuje k nerovnému vztahu mezi percepčním a „objektivním“ regionem, přičemž percepčnímu přikládá vyšší důležitost, v čemž vychází z výše popsaného konstruktivistického přístupu k regionu, který dává lidskému vnímání rozhodující slovo.³³ V případě této práce bude proto větší váha přikládána „subjektivní“ identitě regionu, přičemž „objektivní“ identitu bude představovat především homogenita, tj. existence prvků sjednocujících region a odlišujících jej od ostatních regionů.

Příloha č. 1: Regionální identita³⁴

Jak je patrné z grafu, regionální identita lidí i identita regionu jsou součástí obecné regionální identity. Marek zde upozorňuje na Paasiho nekonzistentnost při dodržování tohoto rozdělení na identitu regionu a regionální identitu obyvatel, respektive na fakt, že Paasi místy zaměňuje regionální identitu za identitu regionu. Dále upozorňuje, že identita

³² Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 136.

³³ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 59.

³⁴ Tabulka byla vytvořena autorem na základě: Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 59.

regionu a regionální identita obyvatel nejsou ve zcela rovnocenném vztahu. Identita regionu je, vycházíme-li z konstruktivistického přístupu, důležitější pro existenci regionální identity než regionální identita lidí. Pokud totiž neexistuje určitá identita regionu, nemůže dojít k vytvoření subjektivních obrazů regionu a v důsledku toho ani k identifikaci s daným regionem či jeho obyvatelstvem.³⁵ Svým způsobem je i se samotnou existencí regionu neodmyslitelně spjata pouze identita regionu. Zatímco nemůžeme vytvořit region bez toho, abychom mu v tomto procesu nevtiskli určitou identitu (ať už objektivní či subjektivní), může poté tento region existovat bez toho, aby se s ním kdokoliv identifikoval.³⁶ Regionální identita obyvatelstva je tak především určující pro existenci regionálního aktivismu, který pro změnu nemůže vzniknout bez identifikace s regionem.³⁷ To na druhou stranu neznámá, že vztah mezi identitou regionu a regionální identitou obyvatel je jednostranný. Obyvatelstvo, které se silně identifikuje s regionem následně vtiskává formou různých aktivit regionu novou identitu.³⁸ Zároveň může vést silná identifikace obyvatelstva v rámci určité komunity k rozpoznání území, kde tato komunita žije, jako určitého regionu. Regiony tak můžeme klasifikovat i podle toho, kde se lidé identifikují se stejnou komunitou.³⁹ To otevírá otázku vztahu mezi procesem institucionalizace a regionální identitou.

Paasi ve svém starším textu píše o důležitosti regionální identity ve vztahu k „esenci“ regionu. Regionální identita „spojuje objektivní, materiální (příroda, kultura, ekonomika) a subjektivní dimenze regionu.“⁴⁰ Paasi sice jednoznačně spojuje regionální identitu s procesem institucionalizace regionu, avšak spíše, než vytvářením teoretické koncepce zkoumá jejich vztah skrze konkrétní příklady.⁴¹ K této snaze odhalit vztah mezi institucionalizací regionu a regionální identitou se snaží přispět i tato práce skrze konkrétní případ Padánie.

---

³⁵ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 56.

³⁶ Ibid.

³⁷ Kaj Zimmerbauer, „From Image to Identity: Building Regions By Place Promotion“, *European Planning Studies* 19, č. 2 (2011): 245, <https://doi.org/10.1080/09654313.2011.532667> (staženo 23. prosince 2020).

³⁸ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 57.

³⁹ Ibid.

⁴⁰ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 13.

⁴¹ Anssi Paasi, „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“, 142 – 146.

2 Identita regionu Padánie

2.1 Úvod

Tato kapitola práce se zaměřuje mimo jiné na ekonomickou, kulturní a etnickou jednotu Padánie. Jsou to totiž právě oblasti, ve kterých region jednotný (homogenní), které ho odlišují od ostatních regionů, a tudíž tvoří základ jeho identity.⁴² Druhou důležitou složkou identity regionu jsou subjektivní obrazy regionu. Ty jsou vytvářeny především aktéry z řad jeho obyvatel, kteří se specializují na „reprodukcii“ daného regionu (například místní politici). Vlastní obrazy si však vytváří každý obyvatel i vnější pozorovatel regionu.⁴³ Tyto subjektivní obrazy jsou obzvláště důležité, protože umožňují obyvatelům regionu se s daným regionem ztotožnit a přijmout specifickou regionální identitu.⁴⁴

Obě tyto složky identity regionu jsou vzájemně propojeny. „Objektivní“ obrazy, jako relativní ekonomická síla severní Itálie vůči jižní, jsou základem pro vytváření „subjektivních“ obrazů (jižní Itálie je chudá, protože její obyvatelé jsou z podstaty líní). Tato kapitola se věnuje oběma skupinám obrazů identity regionu, avšak právě z důvodu jejich vzájemného propojení není rigidně rozdělena na sekce o „objektivních“, resp. „subjektivních“ obrazech. Místo toho jsou jednotlivé obrazy řazeny tak, aby lépe vyniklo jejich propojení.

Práce si nebere, a ani nemůže brát, za cíl, popis a analýzu všech obrazů a znaků spojených s regionální identitou tak komplexního regionu jako je Padánie. Zde prezentované aspekty regionální identity jsou tudíž výběrem. Jednotlivé aspekty byly vybírány na základě jejich důležitosti pro proces institucionalizace regionu, a jejich viditelného spojení s jednotlivými body tohoto procesu.

2.2 Socioekonomické a kulturní základy Padánie

Jestliže vnější pozorovatel hledá nejdůležitější důvody pro severoitalský separatismus a existenci stran jako je Liga Severu, na prvním místě pravděpodobně zmíní ekonomické rozdělení Itálie. Z tohoto pohledu se jeví jako zcela logické, že relativně bohatší a rozvinutý sever požaduje více pravomocí například v rozhodování o přerozdělování veřejných financí.

---

⁴² Anssi Paasi, „Region and place: regional identity in question“, 478 – 479.

⁴³ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 59.

⁴⁴ Ibid.

První část kapitoly se zaměří právě na socioekonomickou realitu Severu a Jihu, její propojení s kulturním rozdělením Itálie, a roli, kterou hraje v identitě Severu/Padánie.

Výrazná ekonomická nerovnost mezi severní a jižní Itálií byla patrná již při sjednocování Itálie, a v průběhu historie měla tato nerovnost navíc tendenci spíše se zvětšovat. Robert Putnam tuto tendenci ilustruje příkladem ekonomického vývoje v Kalábrii a Emili-Romagni. Zatímco v roce 1901 bylo v Kalábrii zaměstnáno více pracovníků v průmyslu a měla například i nižší kojeneckou úmrtnost, do roku 1977 se poměr zaměstnanců v průmyslu v Emili-Romagni zdvojnásobil, a v Kalábrii nejen že stagnoval, ale dokonce se propadl. Ve výsledku byla v 80. letech Emilia-Romagna na cestě mezi nejbohatší regiony Evropy, zatímco Kalábrie zůstávala mezi těmi zdaleka nejchudšími.⁴⁵ Pro období vzniku a vzestupu Ligy Severu je obzvlášť důležitá ekonomická krize probíhající mezi lety 1992-1995. Ty byla způsobena tvrdou vnitropolitickou krizí, která nastala po protikorupční akci nazývané Mani Pulite (Čisté Ruce), při které byl odhalen korupční systém celostátních rozměrů přezdívan Tangentopoli (Úplatkové město). Itálii po této krizi trval návrat k ekonomickému růstu déle než u krizí předešlých.⁴⁶ Kromě umocnění viditelného rozdílu mezi Severem a Jihem však krize výrazně nově rozdělila uvnitř těchto celků. Krize druhé poloviny 20. století totiž kromě Jihu tvrdě dopadaly i na stará průmyslová centra severu jako Piemont (sídlo automobilky Fiat). Nejodolnějšími se ukázaly regiony s vysokým poměrem služeb v ekonomice, jako například Lazio. Stejně tak se s krizemi o něco lépe vyrovnávaly ostatní bohatší regiony severu jako Lombardie či Benátsko.⁴⁷ To nás přivádí k další otázce zásadní pro vznik a existenci Padanie. Otázce socioekonomické homogenity Severu.

V druhé polovině 20. století získávaly na stále větší ekonomické důležitosti do té doby poněkud upozaděné oblasti Itálie, konkrétně její střed a severovýchod. Souhrnně byly později nazývány Třetí Itálie.⁴⁸ Na rozdíl od těžkého průmyslu severozápadu je pro Třetí Itálii charakteristický lehčí průmysl (textil, nábytek či specializovaná kovovýroba) a především malé firmy.⁴⁹ Od 60. let navíc vzrůstali problémy s pracovní silou ve tradičních

---

⁴⁵ Robert D. Putnam, Robert Leonardi a Raffaella Y. Nanetti, *Making Democracy Work* (Princeton: Princeton University Press, 1994), 158.

⁴⁶ Raffaele Lagravinese, „Economic crisis and rising gaps North–South: evidence from the Italian regions“, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society* 8, č. 2 (červenec 2015): 333, <https://doi.org/10.1093/cjres/rsv006> (staženo 10. února 2021).

⁴⁷ *Ibid.*, 339 – 341.

⁴⁸ John Agnew, Michael Shin a Paul Richardson, „The Saga of the ‘Second Industrial Divide’ and the History of the ‘Third Italy’“, *Scottish Geographical Journal* 121, č. 1 (2005): 83 – 101, <https://doi.org/10.1080/00369220518737222> (staženo 10. února 2021).

⁴⁹ *Ibid.*

průmyslových centrech a spolu s tím vzrůstala i mezinárodní konkurence. Některé velké firmy tak byly nuceny transformovat způsob výroby a spoléhat se více na malé externí dodavatele, kteří často sídlili právě v Třetí Itálii.⁵⁰ Spolu s ekonomickým rozvojem vzrostla do měst Třetí Itálie i migrace z Jihu, která do té doby mířila převážně do velkých měst jako je Milán či Turín. Prostředí menších měst v severní a severovýchodní Itálii bylo charakteristické poměrně silnějšími tradičními sociálními vazbami, což spolu s malou mírou návyku na migraci vytvořilo problematické prostředí pro integraci příchozích.⁵¹ Jak bude detailněji rozebráno v následující sekci, bylo toto prostředí úrodnou půdou pro vznik předsudků vůči Jižanům a Jihu jako takovému. Pravděpodobně i proto právě zde vznikají regionální Ligy, ze kterých později vznikla Liga Severu, a byla to právě tato menší města severu a severovýchodu Itálie, která tvořila jádro Padánie.⁵²

Výše popsané ekonomické rozdíly ukazují, že mezi Severem a Jihem skutečně je rozdíl. Existuje však více esenciálních rozdílů, např. kulturní, který by byl příčinou rozdílných ekonomických osudů? Robert Putnam na tuto otázku odpovídá kladně a označuje za jeden z hlavních faktorů rychlejšího ekonomického rozvoje Severu *občanskou* tradici a kulturu. Ta Severu umožnila rozvinout více výkonné instituce a vytvořit prostředí podporující spolupráci, která je zásadní pro ekonomický rozvoj.⁵³ Silně rozvinuté jsou podle Putnama tyto tradice právě na území Třetí Itálie a jsou důležitou složkou jejího ekonomického úspěchu.⁵⁴ Důležitější, než zdali tyto kulturní rozdíly skutečně existují, či zdali mají výrazný vliv na ekonomiku, je však pro tuto práci otázka jejich samotné existence ve veřejném diskurzu.

V průběhu let se socioekonomické rozdíly staly skutečně do značné míry esencí rozdílu mezi Severem a Jihem, přičemž byly dále reinterpretovány jako rozdíly kulturní. V rámci toho se vytvářelo značné množství předsudků vůči Jižanům a interpretací esenciálních charakteristik Severu, resp. Jihu.⁵⁵ Sever se tak stal z podstaty efektivní, čistou a moderní komunitou zájmů

---

⁵⁰ Kevin Stannard, „How Many Italies?“ Process and Scale in the Development of the Italia Space-Economy“, *Geography* 84, č. 4 (1999): 309, <http://www.jstor.org/stable/40573336> (staženo 4. dubna 2021).

⁵¹ Damian Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000* (New York/London: Routledge, 2001): kapitola 2: The movement in context (nestránkovaná e-kniha).

⁵² John Agnew a Carlo Brusa, „New Rules for National Identity? The Northern League and Political Identity in Contemporary Northern Italy“, *National Identities* 1, č. 2 (březen 2012): 117 – 119, <https://doi.org/10.1080/14608944.1999.9728106> (staženo 10. dubna 2021).

⁵³ Putnam, *Making Democracy Work*, 131 – 167.

⁵⁴ *Ibid.*, 165.

⁵⁵ Margarita Gomez-Reino Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania* (New York/London: Routledge, 2002): 66 – 67.

a hodnot, stojící v přímé opozici vůči zaostalému, neefektivnímu a zkorumpovanému Jihu.⁵⁶ Díky své kultuře, tradicím a historii navíc Sever podle Ligy Severu jednoznačně patří do Evropy, zatímco „středomořský“ Jih její součástí není.⁵⁷ Podobně byly vytvářeny i stereotypy obyvatel: racionální, morální, civilizovaní a především pracovití Seveřané a iracionální, nemorální, líní a zaostalí Jižané (nazývaní Terroni). Tyto charakteristiky byly později přeneseny Ligou i na africké imigranty.⁵⁸

Tato část kapitoly se věnovala obecnějším charakteristikám Severu a „Severní otázky“, které poskytly základ pro vznik Padánie. Následující část kapitoly se bude věnovat etnické a historické identitě již konkrétně Padánie.

2.3 Etnicita, historie a krajina Padánie

V oblasti etnicity stála Liga Severu, tvůrce a proponent Padánie před značně složitým problémem. Nejenže se území skládá z mnoha jednotlivých regionů, které jsou potenciálně domovem odlišných etnik, ale největší regiony (jmenovitě Lombardie a Piemont) dokonce v podstatě nemají etnický potenciál.⁵⁹ V Benátsku je situace mírně odlišná vzhledem k rozšířenému a aktivnímu používání místního dialektu obyvatelstvem. To ovšem z dlouhodobého hlediska představovalo spíše problém, protože to dávalo benátské frakci v rámci Ligy podnět k odtržení od zbytku.⁶⁰ Nelze také opomenout národnostní menšiny německy mluvících obyvatel v Jižním Tyrolsku, Slovinců v Julském Benátsku a frankofonních obyvatel Údolí Aosty.

S podobným problémem etnický nejednotného a slabého území, se kterým se potýkala Liga Severu, se potýkal i její přímí předchůdce Lombardská Liga. Z počátku byla pro Lombardskou Ligu otázka jazyka a „tradičního způsobu života“ na prvním místě, nicméně v Lombardii se jednotlivé dialekty liší doslova údolí od údolí a neexistuje jednotná gramatika „lombardštiny“ a ani vůle ji tvořit. Z toho důvodu se pro Lombardskou Ligu jazyková otázka brzy ukázala jako nepraktická a byla opuštěna.⁶¹ Stejně tak Liga Severu

---

⁵⁶ Daniele Albertazzi, „Back to our roots’ or self-confessed manipulation? The uses of the past in the Lega Nord’s positing of *Padania*“, *National Identities* 8, č. 1 (2006): 23, <https://doi.org/10.1080/14608940600571222> (staženo 12. dubna 2021).

⁵⁷ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 7: The uses of nationalism.

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*, 55 – 56.

⁶⁰ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 7: The uses of nationalism.

⁶¹ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 7: The uses of nationalism.

zpočátku propagovala místní dialekty například formou kampaně za dvojjazyčné místní názvy.⁶² Brzy však jazykovou otázku upozadila a používání dialektu například při proslovech mělo především symbolický význam.⁶³

Liga Severu tudíž musela pro Padánii přijít s jiným pojícím prvkem, než je etnicita či jazyk, kterým by doplnila výše popsaný socioekonomický základ. Tím se stala společná historie severních regionů. Ta však musela být nejdříve z velké části „znovuobjevena“ a „reinterpretována“, k čemuž se někteří představitelé Ligy Severu otevřeně hlásí.⁶⁴

V chronologickém pořadí stojí na prvním místě keltský původ Padánie a jejích obyvatel. Keltové jsou z pohledu vytváření určitého historického narativu poměrně výhodným podkladem, jelikož jsou doklady o jejich způsobu života a kultuře poměrně mlhavé.⁶⁵ Lize to umožnilo vytvořit z Keltů své praotce, kteří milovali autonomii, a kterým se podařilo přes dominanci Říma zachovat svůj charakteristický způsob života.⁶⁶ Hrdinný odpor Keltů proti Římu se tak spojil s hrdinným odporem Ligy Severu proti „římské“ centrální vládě, a zároveň Padánii umístil do zbytku „keltské Evropy.“⁶⁷ Podle některých autorů je s představou keltského původu spojeno nejen odlišení Padánie od Itálie ale také původem keltských „Padánců“ od ostatních, podle Ligy etruských či řeckých, Italů, a především nebílých imigrantů.⁶⁸ Na druhou stranu však vzdálený keltský původ umožňoval volnější „pravidla přijetí“ do komunity, která kladla důraz především na vůli stát se součástí komunity a s tím spojeného způsobu života.⁶⁹

Po Keltech se Legisté (představitelé Ligy Severu) odkazují na kmen Langobardů, který obýval severní Itálii v druhé polovině 6. století. O historii a kultuře Langobardů toho také není moc známo, nicméně stopy jejich jazyka lze dodnes vystopovat v severoitalských

---

⁶² Guy Puzey, „Renaming as Counter-Hegemony: The Cases of Noreg and Padania“, in *Names and Naming : People, Places, Perceptions and Power*, ed. Guy Puzey a Laura Kostanski (Bristol: Multilingual Matters, 2016), 165 – 184.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Albertazzi, „Back to our roots’ or self-confessed manipulation? The uses of the past in the Lega Nord's positing of Padania“, 29 – 32.

⁶⁵ Ibid., 24 – 29.

⁶⁶ Ibid.

⁶⁷ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 7: The uses of nationalism.

⁶⁸ Euan Hague, Benito Giordano a Edward H. Sebesta, „Whiteness, multiculturalism and nationalist appropriation of Celtic culture: the case of the League of the South and the Lega Nord“, *Cultural Geographies* 12, č. 2 (2005): 162 – 167, <https://doi.org/10.1191/1474474005eu316oa> (staženo 4. dubna 2021).

⁶⁹ Albertazzi, „Back to our roots’ or self-confessed manipulation? The uses of the past in the Lega Nord's positing of Padania“, 33 – 34.

dialektech. Tím je vytvořena přímá linie s dnešními Lombardy, která je nicméně dostatečně slabá a umožnila Lize interpretovat Langobardy po svém. Z Langobardů se tak stali především hrdí, nikdy se nevzdávající bojovníci, kteří stejně jako Keltové milovali především svobodu.⁷⁰

Třetím bodem znovuobjevené padánské historie je odkaz středověké Lombardské Ligy. Ta byla aliancí severoitalských měst, která se spojila v roce 1167 s cílem zabránit císaři Fridrichu I. a následně Fridrichu II. v získání absolutní kontroly nad Itálií, v čemž ji silně podporovali papežové. Měštům se podařilo porazit Fridricha I. v bitvě u Legnana roku 1176. Fridrich s nimi následně uzavřel mír, díky kterému si města mohla ponechat svá výsadní práva a vlastní jurisdikce. Zároveň však zůstala součástí Svaté říše římské. Stejně tak uspěla středověká Liga i proti Fridrichu II., po jehož smrti byla rozpuštěna. Je však důležité poznamenat, že na rozdíl od Ligy Severu v 90. letech nebylo nikdy cílem středověké Ligy vytvořit jednotný celek ve formě federace. Zároveň nebyla otevřeně separatistická a neměla za cíl se odtrhnout od Svaté říše římské.⁷¹

Pro Ligu Severu se středověká Liga stala důkazem možné jednoty severoitalských komun a zároveň důkazem síly v diverzitě kultur a identit Severu. Zároveň byla středověká Liga zdrojem hrdinského představitele Severu, kterým se stal Alberto da Giussano. Dle narativu Ligy Severu se jednalo o vojevůdce armády měst ve vítězné bitvě u Legnana (podle některých Legistů také vzhledem árijského obra).⁷² Zdali skutečně Alberto da Giussano existoval je otázkou, v každém případě mu však byla vystavěna socha v Legnanu, jejíž podoba je dodnes symbolem Ligy Severu.⁷³

Linii historického původu Padánie zakončuje odkaz na Rakouské císařství, jehož součástí byla velká část severu Itálie, a jehož hodnoty a charakteristika jsou Ligou Severu příhodně zaměňovány s dnešním Rakouskem. Tím se dovršuje Ligou Severu znovuobjevená historie Padánie, která navazuje a odkaz Keltů, Langobardů, středověkých komun a Rakouska, což z Padánie dělá součást Evropy. Opakem Padánie je pak podle Ligy africký, arabský, byzantský a bourbonský Jih, který součástí Evropy není.⁷⁴

---

⁷⁰ Albertazzi, „Back to our roots’ or self-confessed manipulation? The uses of the past in the Lega Nord’s positing of Padania“, 24 – 29.

⁷¹ Ibid.

⁷² Ibid.

⁷³ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 3: The rise of the League

⁷⁴ Ibid., kapitola 7 The uses of nationalism.

Posledním zdrojem obrazů Padanie, který je zásadní pro formování regionu a jeho symbolů, je charakteristická krajina. To lze ilustrovat už jménem Padanie, které je odvozeno od řeky Pád, která teče skrze velkou část území regionu a spojuje jeho nejdůležitější města Milán a Benátky. Druhým zásadním prvkem padánské krajiny jsou Alpy, pravděpodobně i proto, že se jádro Padanie nachází v jejich podhůří. Alpy jsou pro legisty prostorem svobody, ve kterém se však uchovala relativně nezkažená identita a respekt pro tradice Severu. Alpské prostředí tak umožnilo zachování a předávání etnické a kulturní identity a morálních hodnot Padanie. Zároveň však Alpy plní roli důležité spojky se zbytkem Evropy, jíž je Padanie součástí, a tudíž nestojí v cestě modernitě. Ideálním obrazem Alp je tak pro legisty prostor, který symbolizuje hluboce zakořeněné tradice, a zároveň spojuje tyto tradice s modernitou.⁷⁵

2.4 Shrnutí

Tato kapitola měla za cíl poskytnout náhled na charakteristiky a obrazy spojené se se verní Itálií a Padanií. První část kapitoly byla zaměřena na socioekonomické základy italského dualismu a s tím spojené socioekonomické a kulturní charakteristiky Severu, které byly základním kamenem Padanie. Druhá část kapitoly se věnovala otázce etnicity, jazyka a sdílené historie a krajiny. Tyto charakteristiky, které z velké části vytvářela Liga Severu, měli za cíl poskytnout konkrétnější obraz regionu, než byl samotný Sever, tzn. Pomocí těchto obrazů Liga transformovala Sever do konkrétnějšího regionu, Padanie, který má vlastní historii a symboly, se kterými by se mohli jeho obyvatelé ztotožnit a přijmout tak novou identitu. Pro dosažení tohoto cíle však Liga Severu stála před úkolem operacionalizace výše popsané identity regionu, která by vedla k vytvoření „hmatatelného“ regionu. Jinak řečeno musela tento region institucionalizovat.

Právě procesu institucionalizace Padanie, a způsobu, kterým byly v tomto procesu využity v této kapitole popsané znaky identity regionu, se bude věnovat následující kapitola.

---

⁷⁵ Michel Huysseune, „Landscapes as a symbol of nationhood: the Alps in the rhetoric of the Lega Nord“, *Nations and Nationalism* 16, č. 2 (11. března 2010): 354 – 373, <https://doi.org/10.1111/j.1469-8129.2010.00436.x> (staženo 10. dubna 2021).

3 Role identity regionu v institucionalizaci Padánie

3.1 Úvod

„My, lid Padánie, slavnostně prohlašujeme: Padánie je nezávislá a svrchovaná federální republika.“⁷⁶

Tak zná závěrečná věta proklamace nezávislosti Padánie, kterou Umberto Bossi přednesl za zvuku Verdiho *Va, pensiero* na náměstí svatého Marka v Benátkách 15. září 1996. Čtení tohoto prohlášení bylo vrcholem několikadenního „festivalu“, při kterém se příznivci Padánie setkávali u břehů Pádu. Následující rok v květnu dokonce proběhlo referendum o nezávislosti Padánie, poněkud kuriózně až po jejím vyhlášení. Podle Ligy Severu, která jej pořádala, se ho zúčastnilo mezi dvěma až čtyřmi miliony lidí a pro nezávislost hlasovalo 97% (vzhledem k pořadateli a formě referenda tato čísla samozřejmě nelze brát vážně). V roce 2000 dokonce mohli příznivci Padánie fandit svému fotbalovému týmu v zápase s Anglií (anglickou „reprezentaci“ zastoupili hráči Aston Villy).

Bohužel pro padánské nacionalisty sledovanost a výsledek zápasu reflektovali úspěch projektu Padánie. Na zápas se přišlo podívat pouze 2000 diváků a Padánie prohrála 4:2.⁷⁷ O nezávislost Padánie postupně ztratila zájem veřejnost, a pod vedením Mattea Salviniho se od nezávislosti Padánie (alespoň navenek) odvrátila i Liga Severu.⁷⁸

Tato kapitola se bude věnovat vzniku – institucionalizaci Padánie, přičemž se v rámci tohoto procesu zaměří na jeho propojení s identitou regionu, která byla popsána v předchozí kapitole. Z tohoto se odvíjí i struktura kapitoly, která bude rozdělena podle jednotlivých kroků institucionalizace, od zaujmutí teritoriálního tvaru, po stanovení regionu jako součásti regionálního systému a regionálního vědomí.

3.2 Teritoriální tvar Padánie

Nejspíš nejdůležitějším znakem regionu, díky kterému jej lze odlišit od ostatních regionů, je

---

⁷⁶ LaLegaNord, „Umberto Bossi - Dichiarazione di indipendenza della Padania Venezia 2/2“, YouTube, 29. března 2009, https://www.youtube.com/watch?v=G7W6w6YQh2I&ab_channel=LaLegaNord, 2:20 – 2:33 (staženo 16. května 2021).

⁷⁷ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 8: A smaller tougher movement?.

⁷⁸ Daniele Albertazzi, Arianna Giovannini a Antonella Seddone, „No regionalism please, we are *Leghisti!*“ The transformation of the Italian Lega Nord under the leadership of Matteo Salvini“, *Regional & Federal Studies* 28, č. 5 (2018): 649-650, <https://doi.org/10.1080/13597566.2018.1512977> (staženo 20. dubna 2021).

jeho teritorium a ohraňování tohoto teritoria. Ať už tvaru regionu předchází dlouhý historický vývoj, či se jedná o administrativní rozhodnutí, vyjadřuje tento tvar určité silové poměry uvnitř společnosti a proces jeho vzniku je v zásadě sporem. Tvar a stejně tak i charakter hranice regionu se tudíž může různě měnit v závislosti na těchto silových poměrech.⁷⁹

V proklamaci nezávislosti Padánie, která byla zmíněna v úvodu této kapitoly, je Bossim v celku jednoznačně popsán rozsah Padánie. Ta se skládá z: Emilie, Furlánska, Ligurie, Lombardie, Marche, Piemontu, Romagny, Jižního Tyrolska-Horního Adige, Toskánska, Tridentska, Umbrie, Údolí Aosty, Benátska a Julského Benátska.⁸⁰

Příloha č. 2: Rozsah Padánie podle Ligy Severu⁸¹

Toto je však pouze jedna, rozsahem největší, teritoriální podoba Padánie. Hranice Padánie se však vyvíjely a do značné míry sledovaly vývoj ambicí a cílů Ligy Severu. Ve výsledku se dokonce ukázal koncept Padánie schopný přežít i poté, co byl Ligou do značné míry

⁷⁹ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 125.

⁸⁰ LaLegaNord, „Umberto Bossi - Dichiarazione di indipendenza della Padania Venezia 1/2“, YouTube, 29. března 2009, https://www.youtube.com/watch?v=bViSKiPpDws&ab_channel=LaLegaNord, 0:35 – 1:00 (staženo 16. května 2021).

Některé z regionů zmíněných v proklamaci nezávislosti Padánie jsou oficiálně součástí jednoho regionu. Jedná se o: Emilii-Romagnu, Furlánsko-Julské Benátsko a Tridentsko – Horní Adige (Jižní Tyrolsko).

⁸¹ TUBS a Spesh531, „Padania – Regions“, Wikimedia Commons, 10. února 2013, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=24587524>, licence CC 3.0 (staženo 20. dubna 2021).

opuštěn.

Na počátku procesu, na jehož konci stojí Padánie, stálo několik regionálních hnutí, která se v 80. letech začala objevovat na severu Itálie. Tato hnutí, mezi něž patřila například Lombardská Liga, Benátská Liga či Valdotainská Unie, byla „klasicky“ etnická a regionální. Kladla v první řadě důraz na dialekt a tradice.⁸² Jak bylo naznačeno v předchozí kapitole, Sever, a především Lombardie, byl místem s vysokým počtem roztržštěných dialektů, které se navíc užívaly pouze spoře. Výsledkem tudíž byla nízká identifikace s jednotlivými regiony (rozdílná byla situace v Benátsku), což značně brzdilo tuto „etnickou“ strategii hnutí. I přesto zaznamenala právě Lombardská Liga úspěchy v lokálních volbách. Za tímto úspěchem stála především postava Umberta Bossiho, kterému se nakonec také podařilo sjednotit tato hnutí pod Ligu Severu, a tím i pozměnit směřování strany.⁸³

Mezi založením Ligy v roce 1991 a rokem 1995 vzniká teritoriální tvar prostoru, který je následně pojmenován Padánie. Liga se v tomto období šíří do zbytků regionů Severu a do střední Itálie (Toskánsko, Marche a Umbrie).⁸⁴ Toto rozšíření s sebou neslo nesouhlas některých členů Ligy, kteří byli přesvědčení, že by se Liga měla soustředit pouze na území Severu ohraničené například Pádem či okolím Bologny.⁸⁵ Liga se také v této době odpoutala od etnických témat a soustředila se na téma federalizace Itálie, která měla být rozdělena na tři republiky (Sever, Střed a Jih), spojené v Italské Unii. Tímto zároveň formulovala představu, která měla být základem této federalizace, a tím byla i základem Padánie. Představu, že Itálie je složena z oddělených „společností“, které jsou převážně definovány vzájemnými socioekonomickými rozdíly.⁸⁶ Zde je však důležité říct, že Liga Severu toto rozdělení Itálie neformulovala od základu, jinak řečeno rozdíl mezi Severem a Jihem nevymyslela. Našla však nový způsob jak tento rozdíl nově a relativně účinně politicky formulovat.⁸⁷

Společně s Ligou se však v devadesátých letech na scéně v Itálii objevila další strana, která

---

⁸² John Agnew, „The Rhetoric of Regionalism: The Northern League in Italian Politics“, *Transactions of the Institute of British Geographers* 20, č. 2 (1995): 160, <https://doi.org/10.2307/622429> (staženo 23. dubna 2021).

⁸³ Ibid.

⁸⁴ Giordano Benito, „The Contrasting Geographies of 'Padania': The Case of the Lega Nord in Northern Italy“, *Area* 33, č. 1 (2001): 29, <https://www.jstor.org/stable/20004121> (staženo 7. dubna 2021)

⁸⁵ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 4: The dilation.

⁸⁶ Benito, „The Contrasting Geographies of 'Padania': The Case of the Lega Nord in Northern Italy“, 29.

⁸⁷ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 2: The movement in context.

do značné míry také zřejmě chápala problémy Italů na Severu, a za kterou stála mediální mašinérie, kterou si Liga nemohla dovolit. Byla to Forza Italia Silvia Berlusconiho. Liga tak sice zaznamenala volební úspěchy (v roce 1993 získala pozici starosty Milána), avšak utvoření koalice s Berlusconiho stranou do národních voleb v roce 1994 se ukázalo jako špatný krok. Tato volební koalice se sice stala vládní koalicí, avšak výsledek Ligy ve volbách nebyl uspokojivý, obzvláště z geografického hlediska, kdy se jí nedařilo proniknout do střední Itálie. Strana také vstupem do vlády ztratila svůj antisystémový charakter a ve vládě na sebe všechnu pozornost strhl Berlusconi.⁸⁸ Liga se tak poměrně rychle rozhodla vládní koalici s Berlusconiho opustit (a vyvolat tím vládní krizi). Nabrala zároveň nový, originální směr, který ji měl odlišit od Forzy Itálie, směr, v jehož jádru byla Padanie.⁸⁹ Takto se tedy tvar Padanie vyvíjel do podoby, ve které byla vyhlášena její nezávislost a nyní se práce zaměří na důvod pro tento tvar.

Jak již bylo v této kapitole řečeno, Padanie je do značné míry novou formulací. Formulací socioekonomické situace, která provází od jejího založení, a která ji rozděluje na dvě poloviny, relativně bohatší Sever a chudší Jih. Následující tabulka vyjadřuje HDP na obyvatele v jednotlivých regionech Červená linka vyjadřuje hranice Padanie a jak je patrné, tak i bohatší polovinu italských regionů.⁹⁰

TIME 2008	
GEO (Labels)	
Provincia Autonoma di Bolzano/Bozer	154
Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste	147
Lombardia	143
Provincia Autonoma di Trento	139
Lazio	136
Emilia-Romagna	130
Liguria	120
Veneto	118
Piemonte	115
Friuli-Venezia Giulia	114
Toscana	113
Umbria	104
Marche	103
Abruzzo	92
Molise	85
Basilicata	80
Sardegna	80
Campania	72
Sicilia	71
Puglia	68
Calabria	67

Příloha č. 3: HDP na obyvatele (PPS) v italských regionech (poměr vůči průměru EU)⁹¹

⁸⁸ Benito, „The Contrasting Geographies of 'Padania': The Case of the Lega Nord in Northern Italy“, 30.

⁸⁹ Ibid., 31.

⁹⁰ Do hranic Padanie nespadá Lazio, které je jedním z nejbohatších regionů. Podle dnešních dat by se Abruzzo nacházelo v bohatší polovině italských regionů. Umbrie by se naopak posunula do chudší poloviny.

⁹¹ Eurostat, „Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU27 (from 2020) average) by

Ve spojitosti s tímto tvarem Padanie je však důležité si uvědomit skutečný cíl Ligy Severu, kterým bylo především vytvoření nové a silné regionální identity obyvatel, která by skrze Ligu byla identitou politickou.⁹² Vytvoření hranic Padanie tak lze chápat jako nástroj pro dosažení tohoto cíle. Takto tvorbu hranic Padanie popisují i Agnew a Brusa, kteří zdůrazňují, že tato „geografická entita poskytuje základ pro tvorbu historických nároků, spíše, než by historické nároky poskytovaly základ geografickým nárokům.“⁹³ Teritorium Padanie je tak do určité míry formou postavenou na nejobecnějších charakteristikách Severu (socioekonomický rozdíl vůči Jihu), kterou mohla Liga vyplnit svými invencemi v oblasti kultury, etnicity či historie. Tento projekt byl však jen z části úspěšný, protože geografický rozsah podpory Ligy se nikdy nevyrovnal jejím teritoriálním nárokům.⁹⁴

3.3 Konceptuální tvar Padanie

V rámci tohoto kroku institucionalizace vznikají symboly regionu, které hrají zásadní roli v propojování obrazů regionu s regionálním vědomím jeho obyvatel.⁹⁵

V druhé části předchozí kapitoly byly popsány některé z historických obrazů a obrazů vytvořených na základě krajiny, které byly Ligou vytvořeny a prezentovány jako součást identity regionu Padanie. Tato část práce se zaměří na konkrétní symboly, které byly na základě těchto obrazů vytvořeny. V souvislosti s procesem institucionalizace regionu jsou za symboly kromě objektů jako je vlajka pokládány i například název regionu či místní názvy (například obcí či ulic).

Pokud mluvíme o Padanii, je nasnadě se ptát co vlastně slovo Padanie znamená. V žádném případě se nejedná o slovo, které by mělo hlubokou historii a Liga jej začal šířit v podstatě jako neprostý neologismus.⁹⁶ Význam slova nicméně není příliš velkou záhadou a odkazuje celkem jednoznačně k Val Padana – Pádské nížině, a skrze to k řece Pád.⁹⁷ Zároveň je však tento název i dost zavádějící, jelikož odkazuje k výrazně menšímu území, než které si Liga nárokovala. Jako symbol však Pád hrál důležitou roli. Byl symbolicky zařazen mezi ostatní

NUTS 2 regions“, Eurostat, <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tgs00006/default/table?lang=en> (staženo 14. května 2021).

⁹² Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*, 100 – 101.

⁹³ Agnew, „New Rules for National Identity? The Northern League and Political Identity in Contemporary Northern Italy“, 123.

⁹⁴ Ibid., 118.

⁹⁵ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 125.

⁹⁶ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 8: A smaller tougher movement?.

⁹⁷ Puzey, „Renaming as Counter-Hegemony: The Cases of Noreg and Padania“, 175.

velké řeky jako je Nil či Volha, čímž získal mytologicky a téměř náboženskou roli.⁹⁸ To se projevilo například při „oslavě“ Padanie v září 1996, kdy byla pořádána hromadná modlitba na břehu Pádu.⁹⁹

Dalším ze symbolů, které v sobě spojují odkaz na padánskou krajinu s odkazem na padánskou historii, je tzv. Slunce Alp (Il Solle delle Alpi). Zelená rozeta na bílém poli je i součástí Padánské vlajky.

Příloha č. 4: Vlajka a znak Padanie¹⁰⁰

Slunce Alp je přímo spojeno s keltskou historií obyvatel Padanie, jejich propojení s krajinou a územím.¹⁰¹ Skrze název je pak symbol propojen s Alpami. Zároveň v tomto symbolu může být nacházena symbolika vitality (květina) či věčnosti (kruh).¹⁰² Zelená barva, která se stala barvou militantních podporovatelů Padanie, tzv. Zelených košil (Camicie Verdi), měla Padanii barevně odlišit od Itálie.¹⁰³

Mezi další důležité symboly můžeme řadit například hymnu Padanie, kterou se stala skladba *Va Pensiero* Giuseppe Verdiho. Ta odkazuje na myšlenku ztracené domoviny předků, kterou je třeba znovu získat. Na vlajkách podporovatelů Padanie je též možné často spatřit červený kříž na bílém poli. Ten je znakem mnoha měst v severní Itálii a odkazuje k jejich středověké

⁹⁸ Otto Ton a Poul Pedersen, *Tradition and agency: Tracing cultural continuity and invention*, (Aarhus: Aarhus University Press, 2005), 143 – 144, https://www.researchgate.net/publication/319881091_Tradition_and_agency_Tracing_cultural_continuity_and_d_invention (staženo 15. května 2021).

⁹⁹ Adriana Destro, „A new era and new themes in Italian politics: The case of Padania“, *Journal of Modern Italian Studies* 2, č. 3 (1997): 360 – 361, <https://doi.org/10.1080/13545719708454958> (staženo 16. května 2021).

¹⁰⁰ Orzetto, „Flag of Padania“, Wikimedia Commons, 13. ledna 2014,

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_Padania.svg, licence CC 3.0, (staženo 16. května 2021).

¹⁰¹ Ton a Pedersen, *Tradition and Agency: Tracing Cultural Continuity and Invention*, 142.

¹⁰² Ibid., 142.

¹⁰³ Ibid., 143.

minulosti a náboženskému cítění.¹⁰⁴

3.4 Institucionální tvar Padanie

Úzce spojena s tvorbou a ustálením regionálních symbolů je podle Paasiho tvorba institucí, které mohou symboly vytvářet. Zároveň tyto instituce neustálým používáním regionálních symbolů udržují v povědomí obyvatel určité obrazy regionu, které jsou s těmito symboly spojené. Tímto způsobem zpětně ovlivňují způsob, kterým o regionu jeho obyvatelé přemýšlí a jejich pocity vzájemné soudržnosti a identifikace s regionem (regionální identitu).¹⁰⁵

Padanie je však v tomto bodě do značné míry zvláštním případem, vzhledem k tomu, že byla vytvořena jako určitý projekt politické strany. Navíc vznikala v podstatě „na zelené louce,“ tudíž zde jedna instituce, Liga Severu, hrála zcela určující roli jako tvůrce všeho. V případě Padanie tak na začátku stojí instituce, která vytváří obrazy regionu (například „znovuobjevením“ jeho historie, na základě těchto obrazů následně vytváří symboly, které pak umožňují obyvatelům regionu se s těmito obrazy identifikovat a přijmout tak regionální identitu.

Toto je však značně náročný úkol, a Liga Severu proto vytvářela (a především plánovala vytvářet) další instituce, které by břímě tvorby a reprodukce regionu převzaly. Důležitou roli při tvorbě symbolů hrál například vnitrostranický časopis *Quaderni Padani*. Na stránkách tohoto časopisu byly mezi straníky sdíleny představy o historii, tradicích, jazyce, náboženství, umění a teritoriálních hranicích Padanie.¹⁰⁶ Mezi těmito padánskými teoretiky byl nejvýznamnější Gilberto Oneto.¹⁰⁷ Pro informování širší veřejnosti o aktivitách Ligy sloužil časopis *La Padania*, který byl Ligou financován a řízen.¹⁰⁸

Liga ovšem měla mnohem ambicióznější plány, které do značné míry vyvěraly z touhy po odtržení či získání autonomie. Vytvořen tak měl být nejen vlastní parlament, ale i například školství, zdravotnictví, či vlastní policejní složky.¹⁰⁹ Z těchto plánů se však materializoval

---

¹⁰⁴ Ibid., 140 – 141.

¹⁰⁵ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 126.

¹⁰⁶ Ton a Pedersen, *Tradition and Agency: Tracing Cultural Continuity and Invention*, 139.

¹⁰⁷ Ibid. 142.

¹⁰⁸ Duncan McDonell, „A Weekend in Padania: Regionalist Populism and the Lega Nord“, *Politics* 26, č. 2 (2006): 126 – 127, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9256.2006.00259.x> (staženo 20. února 2021).

¹⁰⁹ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 8: A smaller tougher movement?.

pouze tzv. parlament Severu, který zasedal v Mantově. Společně s ním vznikla také takzvaná „vláda Slunce“, či Pagliariniho vláda, pojmenovaná podle Giancarla Pagliariniho, který stál v jejím čele. Nutno ovšem říci, že padánský parlament nikdy nefungoval jako parlament (nebylo přesně jasné co by měl dělat), a byl spíše pravidelnou tiskovou konferencí strany.¹¹⁰

Institucemi však podle Paasiho mohou být například i určité politické, ekonomické či administrativní ustálené praktiky.¹¹¹ Do této kategorie lze zařadit každoroční manifestaci, kterou v případě Padanie byla setkání v Pontidě. Pontida je komunou v provincii Bergamo, kde byla roku 1167 složena Pontidská přísaha.¹¹² Zde se každoročně scházeli příznivci Padanie s čelními představiteli Ligy a symbolicky tím znovu skládali přísahu, kterou se středověká města zavázala k boji proti Svaté říši římské.¹¹³

3.5 Padanie jako součást regionálního systému a regionálního vědomí

Italů

Čtvrtý a poslední krok institucionalizace regionu nelze zcela jednoduše ohraničit určitým aktem. V tomto bodě může region získat administrativní roli a pozici v rámci regionálního systému, nicméně podle Paasiho samotné udělení této role není určující ani dostačující pro úspěšnou reprodukci (pokračující institucionalizaci) regionu. Důležitější jsou v tomto ohledu instituce, které region přibližují širší populaci a aktivně působí na její regionální vědomí. Paasi tento krok dále přímo propojuje s tvorbou regionální identity a píše, že v tomto stadiu je region „přípraven pro použití v ideologických zápasech o zdroje, moc, atd...uvnitř společnosti.“¹¹⁴

Případ Padanie je ukázkový, co se týče použití regionu jako zbraně pro ideologický zápas o zdroje a moc. Cílem celého projektu totiž bylo vytvoření nové teritoriální identity, která by pod sebou shromáždila všechny obyvatele Severu. Ti do té doby sice sdíleli společné zájmy (především ekonomické) a názory, neměli však dostatek společných atributů jako je historie, jazyk či tradice.¹¹⁵ Jinak řečeno se Liga snažila „transformovat společenství zájmů ve

---

¹¹⁰ Ibid.

¹¹¹ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 126.

¹¹² Giuramneto di Pontida

¹¹³ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 8: A smaller tougher movement?.

¹¹⁴ Anssi Paasi, „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“, 130.

¹¹⁵ Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*, 99 – 101.

společenství osudu.“¹¹⁶ Důvod pro toto snažení je z pohledu politické strany jednoznačný. Jako hlavní proponent této identity by si Liga získala nové loajální voliče. Na cestě k tomuto cíli však stálo několik překážek.

Jednou z charakteristik, které napadnou vnějšího pozorovatele vzniku Padanie je, že je Padanie vymyšlená. Toto tvrzení lze pouze těžko rozporovat, což si uvědomovali i tvůrci Padanie. V případě Padanie lze však zároveň namítnout, že na její vymyšlenosti příliš nezáleží, obzvlášť pokud ji porovnáme s Itálií. Pravděpodobně v důsledku historického vývoje a pozdního sjednocení Itálie je totiž identifikace Italů obecně silnější ve vztahu k pro ně „skutečným“ entitám, jako je město či rodina, a italská identita může být nahlížena jako uměle vytvořená.¹¹⁷ To však neznamená, že by se s ní Italové neidentifikovali, protože tyto identity mohou koexistovat a vzájemně se nevylučují.¹¹⁸ Zároveň to však znamená, že padánská identita byla v podobné startovní pozici jako italská v roce 1860. V logice legistů tudíž pokud nefungovala vymyšlená Itálie, není problém vymyslet něco nového.¹¹⁹ Na tuto problematiku naráží Gian Enrico Rusconi, podle kterého nevylučuje historická nekonzistentnost a čistý oportunistus těchto nových identit a etnik jejich roli coby vztažného bodu lidí, kteří byli znechuceni italským státem.¹²⁰

Zde je třeba se přesunout na politickou úroveň začátku 90. let, kdy vznikla Liga Severu. Jak již bylo v práci řečeno, probíhala v té době řada politických skandálů, což nakonec spolu s mezinárodní situací zapříčinilo konec italské první republiky. Společně s tradičními politickými stranami se do krize dostaly i zakořeněné subkultury, které byly na tyto strany vázané. Jednalo se především o katolickou subkulturu spojenou s místní nadvládou Křesťanskodemokratické strany a rudou subkulturu, spojenou s nadvládou komunistické strany.¹²¹ Krize těchto subkultur představovala příležitost pro Ligu Severu, která se svou teritoriální identitou představovala možnou alternativu k těmto subkulturám v rámci italského politického systému.¹²²

---

¹¹⁶ Ton a Pedersen, *Tradition and Agency: Tracing Cultural Continuity and Invention*, 138.

¹¹⁷ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 1: Virtual nationalism?.

¹¹⁸ Agnew, „New Rules for National Identity? The Northern League and Political Identity in Contemporary Northern Italy”, 128.

¹¹⁹ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 1: Virtual nationalism?.

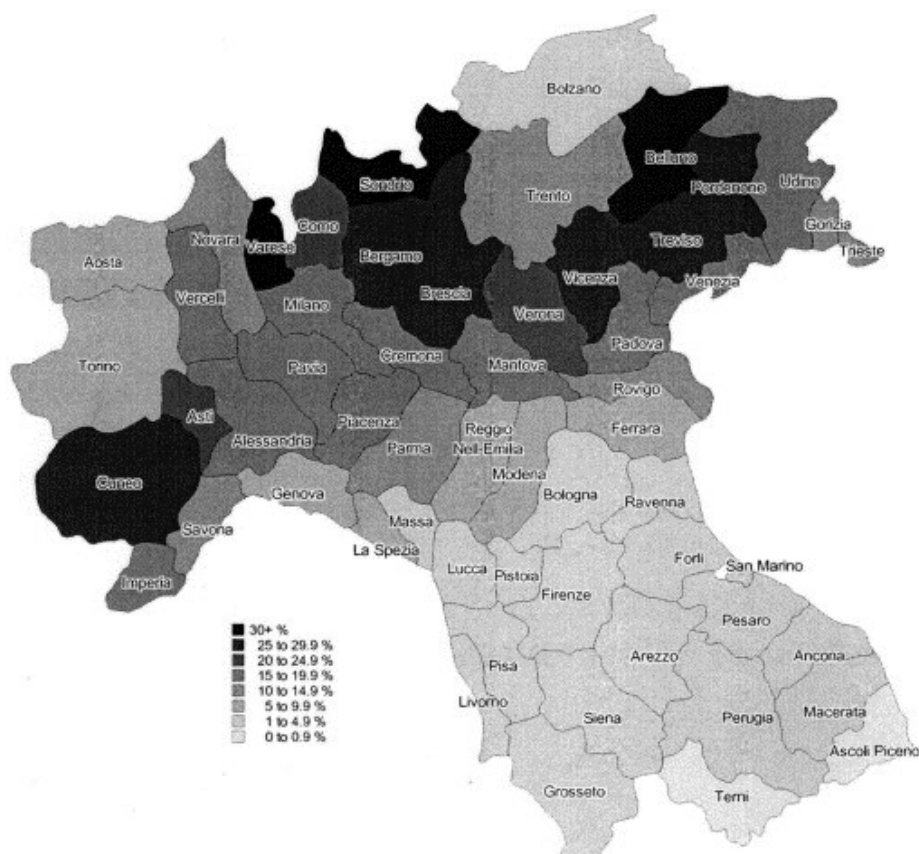
¹²⁰ Gian Enrico Rusconi, „Will Italy remain a Nation?“, *European Journal of Sociology* 34, č. 2(1993): 312, <http://www.jstor.org/stable/23999472> (staženo 22. dubna 2021).

¹²¹ Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*, 88 – 89.

¹²² Ibid. 91.

Jak je patrné, nabízela Liga Severu v podobě Padanie alternativu k celé škále místních a politických identifikací. Byla však v tomto ohledu úspěšná? Odpověď na tuto otázku je poměrně složitá. Pro ilustraci je možné použít výsledky italských parlamentních voleb v roce 1996, prvních voleb po zrodu Padanie.

Liga do těchto voleb vyrazila samostatně poté co opustila koalici s Berlusconiho Forzou a Národní aliancí. Oproti volbám v roce 1994 kdy získala 8,36 % hlasů získala tentokrát 10,07 % hlasů, což lze vykládat jako úspěch.¹²³ Volební mapa však ukazuje dosti palčivý problém, se kterým se Liga potýkala.

Příloha č. 5: Procenta získaná Ligou Severu v parlamentních volbách 1996.¹²⁴

¹²³ Italské ministerstvo vnitra, „Parlamentní volby 1996“, 21.4.1996, <https://elezionistorico.interno.gov.it/index.php?tpel=C&dtel=21/04/1996&tpa=I&tpe=L&lev0=0&levsut0=0&lev1=3&levsut1=1&lev2=1&levsut2=2&ne1=3&ne2=301&es0=S&es1=S&es2=S&ms=S&unipro=uni> (staženo 16. května 2021).

¹²⁴ Benito Giordano, „Italian regionalism or ‘Padanian’ nationalism — the political project of the Lega Nord in Italian politics“, *Political Geography* 19, č. 4 (2000): 445 – 471, [https://doi.org/10.1016/S0962-6298\(99\)00088-8](https://doi.org/10.1016/S0962-6298(99)00088-8) (staženo 22. dubna 2021).

Jak je z mapy vidět, volební podpora Ligy zdaleka neodpovídala jejímu teritoriálnímu rozsahu. Nejenže se nedokázala rozšířit do střední Itálie, ale i v rámci Severu zůstávala převážně opevněna ve svých volebních „pevnostech“ v podhůří Alp a na Severo-Východě. Navíc jen malé procento voličů podporovalo secesionistický projekt.¹²⁵ V následujících letech se výsledky Ligy spíše zhoršovaly a v roce 2013 nastal uvnitř strany velký zlom, při kterém v čele strany Umberto Bossiho nahradil Matteo Salvini. Byla tím zahájena transformace strany, při které se Liga se stoupajícími volebními výsledky postupně zbavovala jak Padanie, tak částečně i samotného Severu a zaměřila směrem nacionalismu.¹²⁶

Ve světle výše zmíněného se jeví projekt Padanie a padánské identity, jako jednoznačný neúspěch. Přes vyhlášení nezávislosti, pořádání referend, fotbalových zápasů či zakládání parlamentů se Lize nikdy nepodařilo pro Padanii získat žádný oficiální administrativní status, který by stvrdil její existenci. Z volebního výsledku v roce 1996 by bylo možné usuzovat, že se Lize nepodařilo vytvořit dostatečně lákavou alternativu pro identifikaci Italů a nepodařilo se jí ani zcela nahradit staré politické subkultury, resp. Katolickou částečně ano, ale rudý střed Itálie jí odolal.¹²⁷ To by ovšem znamenalo redukovat hodnocení projektu padánské identity pouze na volební výsledky, což může být značně zkreslující, vzhledem k tomu, že celá řada voličů mohla podporovat projekt Padanie bez toho, aby podporovala Ligu Severu. Pokračující pořádání setkání v Pontidě, kde se scházejí příznivci Padanie v zelených tričkách navíc poukazuje na to, že pro některé Italy se Padanie přeci jen stala zdrojem teritoriální identifikace. S tím je spojen i další jev, který lze označit za úspěch padánského projektu. Padanie se totiž stala spolu se všemi svými negativními (či pozitivními) konotacemi skutečnou součástí italského vědomí.¹²⁸ V této formě dokázala Padanie přežít i vně Ligy Severu a může být znovu institucionalizována dalšími stranami v různých podobách.

---

¹²⁵ Ilvo Diamanti a John Donaldson, „The "Lega Nord": From Federalism to Secession“, *Italian Politics* 12 (1997): 67 – 68, <http://www.jstor.org/stable/43039670> (staženo 22. dubna 2021).

¹²⁶ Albertazzi, „‘No regionalism please, we are Leghisti!’ The transformation of the Italian Lega Nord under the leadership of Matteo Salvini“, 646.

¹²⁷ Cachafeiro, *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*, 87 – 89.

¹²⁸ Tambini, *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*, kapitola 8: Smaller tougher movement?.

Závěr

Skrze analýzu identity regionu Padanie a jeho institucionalizace došla práce k následujícímu shrnutí jejich vztahu.

Jednoznačný vztah mezi prvky identity regionu a institucionalizací práce našla u prvních dvou kroků institucionalizace, tzn. U zaujetí teritoriálního a konceptuálního tvaru. Teritoriální tvar Padanie navazuje na dlouhotrvající socioekonomické a kulturní rozdělení Itálie na chudší Jih a bohatší Sever, přičemž hranice Padanie při jejím vzniku v podstatě kopírovaly hranice Severu. To zpětně ovlivnilo identitu Padanie i jejích obyvatel. Padanie se tak stala vyjádřením socioekonomické a kulturní pozice Severu vůči Jihu, a z obyvatel Padanie tím vznikla komunita, kterou vzájemně propojovaly společné zájmy a postoje vůči Jihu a italskému státu.

Konceptuální tvar Padanie byl kvůli slabému historickému základu Padanie do značné míry volným prostorem pro tvorbu Ligy Severu. Ta se při tvorbě symbolů inspirovala „znovuobjevenou,“ či „reinterpretovanou“ historií Padanie, či její krajinou. Symboly Padanie jsou tak nabitý odkazy k historii severní Itálie a jejím krajinným prvkům. I zde je však vliv mezi regionální identitou a institucionalizací oboustranný. Nutnost vytvořit nové symboly lze pokládat za motivaci ke „znovuobjevení“ historie. Právě skrze symboly se navíc obrazy tvořící identitu regionu do života jeho obyvatel a pomáhají tak utvářet jejich regionální identitu a pocit jednotné komunity se společnou historií.

Institucionální tvar Padanie byl také v zásadě výsledkem práce Ligy Severu a do určité míry předcházeli ostatní kroky institucionalizace, počítáme-li mezi instituce spojené s regionem i Ligu Severu. Ta však nezůstala jedinou institucí spojenou s institucionalizací regionu a v rámci tohoto procesu vytvořila další instituce, které se podílely na utváření a chodu Padanie. Mezi ty patřil například parlament Severu sídlící v Mantově, či noviny La Padania. Tento krok z prvků identity regionu přímo nečerpal, a naopak byly instituce instrumentální při tvorbě identity regionu a jejím propojení s obyvateli Padanie.

Z pohledu Ligy Severu byl nejdůležitějším krokem institucionalizace krok poslední. Úspěch projektu Padanie a tudíž i volební úspěch Ligy totiž závisel na zakořenění Padanie v regionálním vědomí Italů a přijetí padánské regionální identity obyvateli Severu. Liga tak vynaložila mnoho energie na propagaci Padanie. Přesto se tento krok ukázal z větší části neúspěšný.

Co se týče zhodnocení charakteru tohoto vztahu mezi regionální identitou a procesem institucionalizace, došla práce k závěru, že se jedná o komplexní, a především oboustranný vztah. Na jedné straně tak lze sledovat vliv identity regionu (jedné části regionální identity) na vznik konceptuálního tvaru regionu, zároveň však lze poukázat na zpětný vliv těchto symbolů na regionální identitu obyvatel (druhá část regionální identity). V tomto směru však práce skrze případovou studii Padánie poskytuje zpětnou vazbu k samotné teorii regionální identity. Padánie je totiž příkladem regionu, u kterého je důležité rozlišení mezi identitou regionu a regionální identitou obyvatel, které, jak upozorňuje Marek, Paasi ve svých pozdějších pracích upozorňuje, či vynechává.¹²⁹ Padánie je však regionem, u kterého se identita jeho obyvatel byla poměrně nevýrazná. Potvrzuje se tak komentář Marka, který identitě regionu přikládá větší důležitost.

Proces institucionalizace měl v případě Padánie dvojí charakter. Na jedné straně se jednalo o transformativní proces, při kterém byl Sever a s ním spojené obrazy, přetvořeny na nový region Padánie. Jednalo se však také o kreativní proces, při kterém Liga Severu aktivně utvářela prvky identity regionu či například jeho symboly a instituce. Dalším specifikem celého procesu je, že z hlediska Ligy Severu jako politické strany, byl výsledek v podobě vzniku nového regionu upozaděn za vznik nové regionální identity obyvatel. Byla to právě kombinace vysoké míry vlastní tvorby v procesu institucionalizace a očividně politických cílů tvůrců Padánie, která vytvářela pocit umělosti či „vymyšlenosti“ celého regionu. Jak však naznačuje již teoretický základ této práce, vznikají všechny regiony jako produkty určitých (silových) společenských vztahů v čase. Ve světle toho se jeví otázka umělosti či vykonstruovanosti regionu jako poněkud irelevantní, jelikož není nic jako „přirozený“ region, jenž by nebyl výsledkem lidské tvorby. Případ Padánie toto potvrzuje, a je patrné, že si tento fakt uvědomovali i její tvůrci. Ti totiž dokázali umělost a „vymyšlenost“ Padánie chytře komparovat se stejnými vlastnostmi italského státu.¹³⁰ Stejně tak pro voliče Ligy a podobných regionálních hnutí je důležitější region jako teritoriální vyjádření jejich aktuálních problémů a pocitů, a umělost, vymyšlenost, či historická nahodilost jsou až na druhém místě.

Téma práce nabízí mnoho prostoru k dalšímu výzkumu, a to jak na obecné úrovni, tak na úrovni konkrétního případu Padánie. Případ Padánie a Ligy Severu je bezesporu fascinující

---

¹²⁹ Petr Marek, „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“, 55.

¹³⁰ Viz. 3.5

ukázkou možností a flexibility regionalismu. Na obecné úrovni poskytuje zkoumání a konceptualizace způsobu, kterým vznikají regiony, možnost předpovídat vznik nových regionů a regionálních hnutí. Především se však jedná o krok k pochopení způsobu, kterým lidé chápou a formují okolní prostor.

Summary

The last quarter of 20th century had seen a noticeable increase in number of regional political movements, which was connected to renewed general interest in regions and all things regional. This thesis examines region of Padania, which was “created” and propagated in 1990s by the political party Lega Nord (Northern League). Concretely the process of “birth” or “creation” of the region, and the particular traits of regions identity are examined. Through this examination the thesis aims to find out if relationship between institutionalization of the region and the regions identity exists and what form it had taken on in the case of Padania. Secondly, the thesis examines the character of the process of institutionalization of Padania with the goal of finding out if this region was truly as “made up” as it is generally thought of and also if the question of “fictionality” is even relevant when it comes to regions. As a framework for this examination, author uses the theory of institutionalization of regions and regional identity, which was put forth by Finnish author Anssi Paasi. The theoretical framework is explained in detail in the first chapter of the thesis, followed by the examination of the identity of the region of Padania in the second chapter and the description of the process of institutionalization of Padania in the third chapter. Finally, the thesis comes to following conclusions: There exists a clear but complex and bilateral relationship between the process of institutionalization of the region and the traits of identity of the region. This relationship is most immediate in the sphere of symbols, where historical and landscape traits are directly translated into various symbols. As for the character of the process of institutionalization of the region of Padania, it had both transformative and creative character, the creative character being strongest in the sphere of symbols. The question of “fictionality” of the region was found to be irrelevant when it comes to regions, which is apparent from the theoretical framework used by this thesis. The case of Padania is an example of this irrelevance as it was deemed no more “fictional” than for example Italian state itself.

Použitá literatura a prameny

Agnew, John a Carlo Brusa. „New Rules for National Identity? The Northern League and Political Identity in Contemporary Northern Italy”. *National Identities* 1, č. 2 (březen 2012): 117 – 133, <https://doi.org/10.1080/14608944.1999.9728106> (staženo 10. dubna 2021).

Agnew, John, Michael Shin a Paul Richardson. „The Saga of the ‘Second Industrial Divide’ and the History of the ‘Third Italy’”. *Scottish Geographical Journal* 121, č. 1 (2005): 83 – 101, <https://doi.org/10.1080/00369220518737222> (staženo 10. února 2021).

Agnew, John. „The Rhetoric of Regionalism: The Northern League in Italian Politics”. *Institute of British Geographers* 20, č. 2 (1995): 156 – 172, <https://doi.org/10.2307/622429> (staženo 23. dubna 2021).

Albertazzi, Daniele, Arianna Giovannini a Antonella Seddone. „‘No regionalism please, we are *Leghisti!*’ The transformation of the Italian Lega Nord under the leadership of Matteo Salvini”. *Regional & Federal Studies* 28, č. 5 (2018): 645 – 671, <https://doi.org/10.1080/13597566.2018.1512977> (staženo 20. dubna 2021).

Albertazzi, Daniele. „Back to our roots’ or self-confessed manipulation? The uses of the past in the Lega Nord's positing of *Padania*”. *National Identities* 8, č. 1 (2006): 21 – 39, <https://doi.org/10.1080/14608940600571222> (staženo 12. dubna 2021).

Cabada, Ladislav. *Evropa Regionů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009.

Cachafeiro, Margarita Gomez-Reino. *Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania*. New York/London: Routledge, 2002.

Destro, Adriana. „A new era and new themes in Italian politics: The case of Padania”. *Journal of Modern Italian Studies* 2, č. 3 (1997): 358 – 377, <https://doi.org/10.1080/13545719708454958> (staženo 16. května 2021).

Diamanti, Ilvo a John Donaldson. „The ‘Lega Nord’: From Federalism to Secession”. *Italian Politics* 12 (1997): 65 – 81, <http://www.jstor.org/stable/43039670> (staženo 22. dubna 2021).

Giordano, Benito. „Italian regionalism or ‘Padanian’ nationalism — the political project of the Lega Nord in Italian politics”. *Political Geography* 19, č. 4 (2000): 445 – 471, [https://doi.org/10.1016/S0962-6298\(99\)00088-8](https://doi.org/10.1016/S0962-6298(99)00088-8) (staženo 22. dubna 2021).

Giordano, Benito. „The Contrasting Geographies of ‘Padania’: The Case of the Lega Nord in Northern Italy”. *Area* 33, č. 1 (2001): 27 – 37, <https://www.jstor.org/stable/20004121> (staženo 7. dubna 2021).

Hague, Euan, Benito Giordano a Edward H. Sebesta. „Whiteness, multiculturalism and nationalist appropriation of Celtic culture: the case of the League of the South and the Lega Nord”. *Cultural Geographies* 12, č. 2 (2005): 151 – 173, <https://doi.org/10.1191/1474474005eu3160a> (staženo 4. dubna 2021).

Huysseune, Michel. „Landscapes as a symbol of nationhood: the Alps in the rhetoric of the Lega Nord”.

- Nations and Nationalism* 16, č. 2 (11. března 2010): 354 – 373, <https://doi.org/10.1111/j.1469-8129.2010.00436.x> (staženo 10. dubna 2021).
- Lagravinese, Raffaele. „Economic crisis and rising gaps North–South: evidence from the Italian regions“. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society* 8, č. 2 (červenec 2015): 331 – 342, <https://doi.org/10.1093/cjres/rsv006> (staženo 10. února 2021).
- LaLegaNord. „Umberto Bossi - Dichiarazione di indipendenza della Padania Venezia 1/2“. YouTube, 29. března 2009, https://www.youtube.com/watch?v=bViSKiPpDws&ab_channel=LaLegaNord, 0:35 – 1:00 (staženo 16. května 2021).
- LaLegaNord. „Umberto Bossi - Dichiarazione di indipendenza della Padania Venezia 2/2“. YouTube, 29. března 2009, https://www.youtube.com/watch?v=G7W6w6YQh2I&ab_channel=LaLegaNord, 2:20 – 2:33 (staženo 16. května 2021).
- MacLeod, Gordon a Martin Jones. „Territorial, Scalar, Networked, Connected: In What Sense A 'Regional World'?“. *Regional Studies* 41, č. 9 (2007): 1177-1191, <https://doi.org/10.1080/00343400701646182> (staženo 16. ledna 2021).
- Marek, Petr. „Region coby sociální konstrukt a kritická diskuze Paasiho konceptualizace regionální identity“. *Geografie* 125, č. 1 (2020): 47 – 68, <https://doi.org/10.37040/geografie2020125010047> (staženo 20. února 2021).
- McDonell, Duncan. „A Weekend in Padania: Regionalist Populism and the Lega Nord“. *Politics* 26, č. 2 (2006): 126 – 132, <https://doi.org/10.1111/j.1467-9256.2006.00259.x> (staženo 20. února 2021).
- Murphy, Alexander B. a John O’Loughlin. „New Horizons for Region Geography“. *Eurasian Geography and Economics* 50, č. 3 (2009): 19 – 30, <https://doi.org/10.1080/00343404.2016.1239818> (staženo 27. dubna 2021).
- Paasi, Anssi a Jonathan Metzger. „Foregrounding The Region“. *Regional Studies* 51, č. 1 (2017): 19 – 30, <https://doi.org/10.1080/00343404.2016.1239818> (staženo 16. ledna 2021).
- Paasi, Anssi. „Place and Region: Regional Worlds and Words“. *Progress in Human Geography* 26, č. 6 (prosinec 2002): 802-811, <https://doi.org/10.1191/0309132502ph404pr> (staženo 27. dubna 2021).
- Paasi, Anssi. „Region and place: regional identity in question“. *Progress in Human Geography* 27, č. 4 (srpen 2003): 475 – 485, <https://doi.org/10.1191/0309132503ph439pr> (staženo 23. prosince 2020).
- Paasi, Anssi. „The institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and constitution of regional identity“. *Fennia* 164, č. 1 (1986): 106 – 142, <https://doi.org/10.11143/9052> (staženo 20. prosince 2020).
- Paasi, Anssi. „The Resurgence Of The ‘Region’ And ‘Regional Identity’: Theoretical Perspectives And Empirical Observations On Regional Dynamics In Europe“. *Review Of International Studies* 35, č. 1 (2009): 121 – 146, <https://doi.org/10.1017/S0260210509008456> (staženo 22. prosince 2020).

„Parlamentní volby 1996“. Italské ministerstvo práce.

<https://elezionistorico.interno.gov.it/index.php?tpel=C&dtel=21/04/1996&tpa=I&tpe=L&lev0=0&levsut0=0&lev1=3&levsut1=1&lev2=1&levsut2=2&nel=3&nel2=301&es0=S&es1=S&es2=S&ms=S&unipro=uni>
(staženo 16. května 2021).

Putnam, Robert D., Robert Leonardi a Raffaella Y. Nanetti. *Making Democracy Work*. Princeton: Princeton University Press, 1994.

Puzey, Guy. „Renaming as Counter-Hegemony: The Cases of Noreg and Padania“. In *Names and Naming : People, Places, Perceptions and Power*, ed. Guy Puzey a Laura Kostanski. Bristol: Multilingual Matters, 2016, 165 – 184.

„Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU27 (from 2020) average) by NUTS 2 regions“. Eurostat. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tgs00006/default/table?lang=en> (staženo 14. května 2021).

Rusconi, Gian Enrico. „Will Italy remain a Nation?“. *European Journal of Sociology* 34, č. 2(1993): 309 – 321, <http://www.jstor.org/stable/23999472> (staženo 22. dubna 2021).

Stannard, Kevin. „How Many Italies?“ Process and Scale in the Development of the Italia Space-Economy“. *Geography* 84, č. 4 (1999): 308 – 318, <http://www.jstor.org/stable/40573336> (staženo 4. dubna).

Tambini, Damian. *Nationalism in Italian politics: the stories of the Northern League, 1980-2000*. New York/London: Routledge, 2001, (nestránkovaná e-kniha).

Ton, Otto a Poul Pedersen. *Tradition and agency: Tracing cultural continuity and invention*. Aarhus: Aarhus University Press, 2005,

https://www.researchgate.net/publication/319881091_Tradition_and_agency_Tracing_cultural_continuity_and_invention (staženo 15. května 2021).

Zimmerbauer, Kaj. „From Image to Identity: Building Regions By Place Promotion“. *European Planning Studies* 19, č. 2 (2011): 243-260, <https://doi.org/10.1080/09654313.2011.532667> (staženo 23. prosince 2020).

Teze bakalářské práce

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
Jméno:	Vojtěch Hercík
E-mail:	43577858@fsv.cuni.cz
Studijní obor:	Mezinárodní teritoriální studia
Semestr a školní rok zahájení práce:	zimní semestr 2020/2021
Semestr a školní rok ukončení práce:	letní semestr 2020/2021
Vedoucí bakalářského semináře:	PhDr. Ondřej Matějka Ph.D.
Vedoucí práce:	 Mgr. Jan Váška Ph.D.
Název práce:	Vztah regionální identity a procesu institucionalizace regionu: případ Padánie
Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek):	Tato práce zkoumá vznik a vývoj regionu Padánie, který na severu Itálie propagovala politická strana Liga Severu. Práce se snaží nabídnout na jedné straně vhled do dynamiky vzniku zcela nového regionu pomocí teoretického přístupu převzatého z oblastí regionální geografie. Na druhé straně však cílí i na poskytnutí zpětné vazby a komentáře k tomuto teoretickému přístupu pomocí případové studie velice specifického regionu, kterým byla Padánie
Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek):	Téma práce se od projektu změnilo v několika ohledech. V první řadě se zkonkretizovalo v teoretické oblasti, načež došel autor k závěru, že původní zkoumaný region (Gibraltar) by byl pro případovou studii v rozsahu bakalářské práce příliš komplexní. Práce se tudíž geografickým zaměřením přesunula do Padánie v severní Itálii.
Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu):	- Úvod - 1. Výzkumný rámec - 2. Identita regionu Padánie - 3.3 Role identity regionu v institucionalizaci Padánie
Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů):	Agnew, John a Carlo Brusa. „New Rules for National Identity? The Northern League and Political Identity in Contemporary Northern Italy”. <i>National Identities</i> 1, č. 2 (březen 2012): 117 – 133, https://doi.org/10.1080/14608944.1999.9728106 (staženo 10. dubna 2021). Agnew, John, Michael Shin a Paul Richardson. „The Saga of the ‘Second Industrial Divide’ and the History of the ‘Third Italy’“. <i>Scottish Geographical Journal</i> 121, č. 1 (2005): 83 – 101, https://doi.org/10.1080/00369220518737222 (staženo 10. února 2021). Albertazzi, Daniele, Arianna Giovannini a Antonella Seddone. „‘No regionalism please, we are Leghisti!’ The transformation of the Italian Lega Nord under the leadership of Matteo Salvini“. <i>Regional & Federal Studies</i> 28, č. 5 (2018): 645 – 671, https://doi.org/10.1080/13597566.2018.1512977 (staženo 20. dubna 2021). Cabada, Ladislav. <i>Evropa Regionů</i> . Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. Cachafeiro, Margarita Gomez-Reino. <i>Ethnicity and nationalism in Italian politics: inventing the Padania</i> . New York/London: Routledge, 2002.

Destro, Adriana. „A new era and new themes in Italian politics: The case of Padania“. *Journal of Modern Italian Studies* 2, č. 3 (1997): 358 – 377, <https://doi.org/10.1080/13545719708454958> (staženo 16. května 2021).

Giordano, Benito. „Italian regionalism or ‘Padanian’ nationalism — the political project of the Lega Nord in Italian politics“. *Political Geography* 19, č. 4 (2000): 445 – 471, [https://doi.org/10.1016/S0962-6298\(99\)00088-8](https://doi.org/10.1016/S0962-6298(99)00088-8) (staženo 22. dubna 2021).

Huyseune, Michel. „Landscapes as a symbol of nationhood: the Alps in the rhetoric of the Lega Nord“. *Nations and Nationalism* 16, č. 2 (11. března 2010): 354 – 373, <https://doi.org/10.1111/j.1469-8129.2010.00436.x> (staženo 10. dubna 2021).

Lagravinese, Raffaele. „Economic crisis and rising gaps North–South: evidence from the Italian regions“. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society* 8, č. 2 (červenec 2015): 331 – 342, <https://doi.org/10.1093/cjres/rsv006> (staženo 10. února 2021).

Paasi, Anssi a Jonathan Metzger. „Foregrounding The Region“. *Regional Studies* 51, č. 1 (2017): 19 – 30, <https://doi.org/10.1080/00343404.2016.1239818> (staženo 16. ledna 2021).

Paasi, Anssi. „Region and place: regional identity in question“. *Progress in Human Geography* 27, č. 4 (srpen 2003): 475 – 485, <https://doi.org/10.1191/0309132503ph439pr> (staženo 23. prosince 2020).

Podpis studenta a datum

26.7.2021

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Seznam příloh

Příloha č. 1: Regionální identita (graf)

Příloha č. 2: Rozsah Padanie podle Ligy Severu (obrázek)

Příloha č. 3: HDP na obyvatele (PPS) v italských regionech (poměr vůči průměru EU)
(tabulka)

Příloha č. 4: Vlajka a znak Padanie (obrázek)

Příloha č. 5: Procenta získaná Ligou Severu v parlamentních volbách 1996 (obrázek)